

Anders Mondrup
Avlsdirektør
Roskilde

Analyse af dækningsbidrag

Frøudbytterne i græs og kløver endte på indeks 89 i forhold til fem års gennemsnit, hvilket egentligt er ganske fint, når vi tager den tørre sæson i betragtning. Priserne er steget pænt grundet en god efterspørgsel, og frøavlerne kan afregnes over 14.000 kr. pr. ha, hvilket er en flot indtjening i sæsonen 2018/19

Dækningsbidragene vist på denne side er beregnet ud fra følgende data:

Udbytte normal kvalitet: Den oprensede renvare i kg pr. ha omregnet til normal kvalitet jævnfør de kontraktlige betingelser.

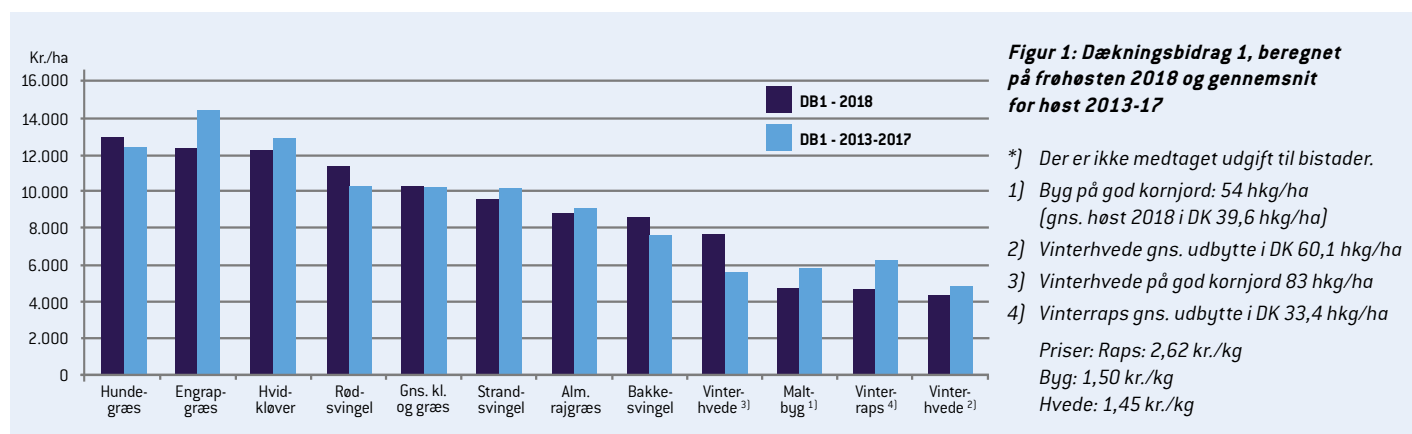
Bruttoudbytte: Den samlede bruttoafregning. Bemærk at der i tallene er medtaget den udbetalte lagerleje, hvor det samlede udbetalte beløb pr. art er fordelt på alle dyrkede hektar.

Stykomkostninger: De beregnede omkostninger til udsæd, kemi-

kalier, evt. tørring, rensning, analyser, certificering, rentekrav mm. Rentekravet udligner normalt de senere betalingsterminer i kløver og græsfø i forhold til kornafgrøder.

DB 1: Afgrødens økonomiske afkast for maskinomkostninger mm. Sidstnævnte medtages ikke, da de vurderes at variere meget mellem de enkelte ejendomme.

Udbytter og priser på korn, ærter og raps er taget fra Oversigt over Landsforsøgene 2018 fra Seges og afgrødekalkuler fra VKST.

Bruttoudbetaling og dækningsbidrag 1 efter fradrag for stykomkostninger i frø, raps og korn 2018 samt 2013-2017

Art	Høst 2018				DB1					DB1 gns 2013-2017	
	Bruttoudbytte	Stykomkostninger	DB1	Relativt m. vinterhvede 100	2017	2016	2015	2014	2013	Relativt m. vinterhvede 100	
					kr./ha						kr./ha
Hvidkløver *)	15.181	2.883	12.298	280	6.411	12.791	15.569	14.070	15.842	12.937	267
Timote	6.045	2.435	3.610	82	4.542	5.723	9.392	6.689	8.408	6.951	143
Alm. rajgræs	12.587	3.733	8.854	201	8.572	7.681	9.594	9.794	10.119	9.152	189
Ital. rajgræs	11.351	3.130	8.221	187	8.491	6.591	7.790	7.940	8.762	7.915	163
Hybridrajgræs	12.123	3.070	9.053	206	7.718	4.931	9.704	10.808	12.783	9.189	189
Rajsvingel	11.784	3.175	8.609	196	8.306	6.555	10.633	11.281	13.837	10.123	209
Strandsvingel	13.797	4.167	9.630	219	9.188	8.606	11.201	10.273	11.683	10.190	210
Hundegræs	16.493	3.552	12.941	294	14.063	11.759	12.297	12.932	11.123	12.435	256
Engsvingel	10.476	3.125	7.351	167	6.339	10.748	12.483	15.550	6.401	10.304	212
Rødsvingel	15.366	3.984	11.382	259	10.924	8.928	10.371	11.295	9.885	10.281	212
Alm. rapgræs	20.313	3.522	16.791	382	15.202	15.827	11.571	13.471	12.707	13.756	283
Engrapgræs	16.177	3.799	12.378	282	15.200	11.807	15.917	15.548	13.647	14.424	297
Bakkesvingel	12.203	3.602	8.601	196	9.848	5.906	9.010	6.789	6.822	7.675	158
Gns. kl. og græs	14.088	3.766	10.289	234	10.245	9.068	10.898	10.506	10.662	10.276	212
Vinterraps 4)	8.751	4.047	4.704	107	6.377	4.349	7.282	6.322	6.937	6.253	129
Maltbyg 1)	8.100	3.313	4.787	109	4.840	4.337	6.962	7.068	6.202	5.882	121
Vinterhvede 2)	8.715	4.319	4.396	100	4.131	4.120	5.014	5.283	5.714	4.852	100
Vinterhvede 3)	12.035	4.319	7.716	176	4.131	4.844	6.540	6.174	6.754	5.689	117

Tørken ramte, men ikke så slemt som frygtet

Høsten 2018 er nu færdigrenset. Udbytterne har i flere arter været tæt på normale, mens alm. rajgræs, rajsvingel og engrapgræs placerede sig i bunden af udbytteskalaen

I foråret 2018 havde vi en lidt sen vækststart i begyndelsen af april. Fra slutningen af maj blev det tørt, og vi fik praktisk talt ikke nedbør indtil høsten var i hus. Blomstrings- og frøfyldningsperioden blev usædvanlig tør og sammenpresset, og vi var noget spændte på, hvad det måtte betyde for udbytter og kvalitet. Frøhøsten blev indledt udsædvanligt tidligt og der var gode forhold til at få alle afgrøder godt i hus. Vi fik faktisk først nedbør midt i august, netop tidsnok til etablering af næste års alm. rajgræs.

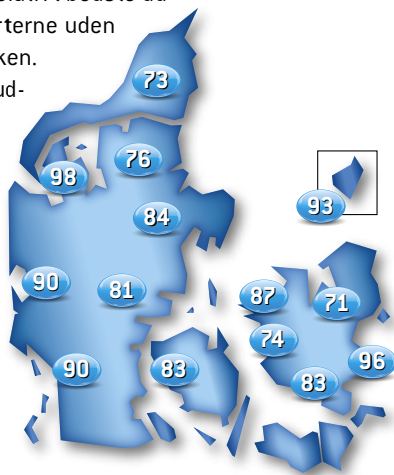
Resultatet af høsten viser, at vi ender på et gennemsnitligt udbytteindeks 89, hvilket er bedre end frygtet, se tabel 2.

Hvidkløver var vi bekymrede for, da den var meget lav ved blomstring, og vi forventede en lille frøhøst. Denne antagelse skulle komme til skamme, og vi endte med en næsten normal høst. Fyn og Vestsjælland opnåede de relativt højeste udbytter.

I alm. rajgræs var udbyttet relativt lavt med gennemsnit indeks 84 og med store variationer. Nogle af de bedste udbytter blev leveret af de vestjyske frøavlere, hvilket bekræfter, at der er mange, der har fået god respons for deres indsats med vandingsmaskinerne, se figur 1.

I rødsvingel blev udbytterne normale, hvor Fyn, Østsjælland og Lolland-Falster høstede de relativt bedste udbytter. Ikke uventet blev sorterne uden udløbere hårdest ramt af tørken.

I strandsvingel opnåede vi udbytter lidt under normalen, og hundegræs havnede på en normalhøst.

Figur 1. Relativ udbytteindeks af alm. rajgræs for høst 2018. Forholdstallene viser, hvilke relative udbytter der blev opnået i forhold til et femårs normaludbytte i de enkelte områder

Efter 2018-høsten måtte vi ompløje mange udlæg, der var bukket under for tørken. Denne engrapgræs klarede skærene, billedet t.v. er taget lige efter høst af ærterne i juli 2018 og til højre ses frømarken ni måneder senere

Tabel 2. Relative udbytter samt rensesvind for høst 2018, sammenlignet med fem års gennemsnit

Art	Udbytte 2018 i forhold til 2013-17, rel.	Rensesvind 2018, pct.	Rensesvind 5 års gns. 2013-2017, pct.
Hvidkløver	95	26	28
Alm. rajgræs	84	16	15
Hybridrajgræs	105	15	13
Ital. rajgræs	88	10	11
Rajsvingel	79	16	14
Rødsvingel	101	11	15
Bakkesvingel	82	17	20
Engsvingel	102	11	18
Strandsvingel	90	18	17
Timote	81	14	15
Hundegræs	100	12	14
Engrapgræs	72	24	22
Alm. rapgræs	96	38	41
Krybhvene	78	35	39
Græs og kløver	89	15	16

Den art, der blev hårdest ramt, var engrapgræs med udbytteindeks 72. Her var det især de korte plænetyper der led, og i nogle tilfælde måtte vi nøjes med halvt udbytte.

I forhold til de andre hovedafgrøder, hvede, byg, raps og roer klarede frøafgrøderne sig samlet set fornuftigt. Kvalitetsmæssigt fik vi en god, tør og lagerfast vare med en overordnet god spireevne. Der er ikke de store problemer med indhold af ukrudtsgræsser i årets høst, men vi ser dog en del partier, hvor indholdet af enårig rapgræs er over middel.